

www.vulkani.rs
office@vulkani.rs

Naziv originala:
Sandra Brown
UNSPEAKABLE

By arrangement with Maria Carvainis Agency, Inc. and
P. & R. PERMISSIONS AND RIGHTS LIMITED

Translated from the English UNSPEAKABLE,

Copyright © 1998 by Sandra Brown Management, Ltd. First published in the
United States of America by Warner Books (now Grand Central Publishing,
a division of Hachette Book Group, Inc.)

Translation Copyright © 2025 za srpsko izdanje Vulkan izdavaštvo

ISBN 978-86-10-05513-9

Ova knjiga štampana je na prirodnom recikliranom papiru od
drveća koje raste u održivim šumama. Proces proizvodnje u
potpunosti je u skladu sa svim važećim propisima Ministarstva
životne sredine i prostornog planiranja Republike Srbije.

sandra
BRAUN
BEZ REČI

Prevela Branka Stamenković

VULKAN
IZDAVAŠTVO

Beograd, 2025.

POGLAVLJE 1

„Majrone, jesi li me čuo?“ Karl Herbold je buljio u zatvorenika s kojim je delio ćeliju, nestrpljivo odmahnuo glavom i promrmljao: „Potpuna budala.“

Ne obazirući se na uvredu, Majron Hats je zadržao tup osmeh na licu.

Karl mu se uneo u lice. „Prekini da se smeješ, Majrone. Ovo je ozbiljna stvar. Da li je išta ušlo u tu tvoju usranu gomilu govana koja ti stoji na ramenima? Da li si uopšte čuo bilo šta od onoga što sam rekao?“

Majron je odgrizao parče čokoladice. „Naravno, Karle, čuo sam te. Rekao si da te dobro slušam i obratim pažnju.“

„U redu, onda.“

Karl se donekle opustio, ali nije bio uveren da će Majron shvatiti ni delić onoga što mu bude rekao. Majron nije neko koga biste nazvali pametnim. Štaviše, bez previše natezanja, moglo bi se reći da je njegov koeficijent inteligencije jednocifren.

Fizički je bio snažan i željan da udovolji, ali zbog nedostatka pameti predstavljao je rizik za Karlov pažljivo osmišljen plan. Imati za saučesnika nekog ko je ograničen koliko Majron ima svojih mana.

U pozitivnom smislu, Karlu je bio potreban Majron Hats. Trebao mu je neko ko ne razmišlja previše, već radi ono što mu se kaže, kada mu se kaže, bez pitanja, rasprave i skrupula. Zato je Majron bio savršen izbor. Čak i da je bio jebeni Ajnštajn s viškom sive mase, Majron nije imao savest.

Savest je „unutrašnji dijalog“. Zar to nije zgodna fraza? Karl ju je pročitao u članku u nekom časopisu. Zapamtio ju je, a potom je upotrebio kada je poslednji put razgovarao s komisijom za uslovni otpust. Pet minuta je rečito pričao o tome kako je vodio unutrašnji dijalog o svojim lošim delima iz prošlosti i haosu koji je napravio od svog života i života drugih

ljudi. Ti dijalozi su mu pomogli da uvidi sopstvene greške i izveli ga na put samospoznaje i lične odgovornosti. Kajao se i želeo je da se iskupi.

Članovi komisije nisu bili impresionirani velikim rečima koje je izgovorio. Ocenili su njegov govor kao gomilu gluposti, što je i bio, pa odbili njegov zahtev za uslovno puštanje na slobodu.

Međutim, pretpostavimo da savest *jeste* unutrašnji dijalog. To bi podrazumevalo apstraktne ideje i koncepte, a Majron je prosto bio suviše glup da ih shvati. U suštini, Karla nije prokletu bilo briga da li Majron ima savest ili ne. On sledi trenutne instinkte i to je tako. I upravo zato ga je Karl odabrao. Ako stvari krenu naopako, Majron ga neće izneveriti.

A kad smo već kod naopakih stvari, Majron je užasno ružan. Koža mu ima pigmentaciju tek u tragovima. Većina boje mu se nalazi u usnama koje su izuzetno velike i neprirodno crvene. Nasuprot tome, očne dužice su mu bukvalno bezbojne. Zbog bledih, retkih obrva i trepavica, prazan pogled delovao mu je još prazniji. Kosa mu je bila retka, ali kao čekinje, i izbijala mu je iz glave poput uvrnute žice. Bila je skoro bela.

Dok mu je iz uglova mesnatih usana curilo polusažvakano punjenje čokoladice, izgledao je posebno neprivlačno. Kada je to olizao, Karl je okrenuo glavu na drugu stranu.

Mnogi bi se zapitali zašto su on i Majron ortaci, pošto se tako mnogo razlikuju. Karl je bio visok, tamnog tena i zgodan. Tegove je podizao samo kada je bio raspoložen, ali je zato religiozno radio sklekovce u svojoj ćeliji kako bi mu grudni mišići ostali čvrsti. Imao je ubistveno lep osmeh, nalik osmehu mladog Vorena Bitija. Bar su mu tako rekli. Karl je mislio da je zgodniji od tog glumca, koga je lično oduvek smatrao mekušcem. Mada, Biti je imao prelepu ženu. Gospođa Biti bila je baš dobar komad.

Karl je svakako bio superiorniji od Majrona kada je reč o pameti. Ono što je Majronu nedostajalo, Karl je imao u izobilju. Bio je odličan planer. Briljantne ideje su mu prosto prirodno padale na pamet. Takođe je bio izuzetno talentovan da neku maglovitu ideju dobro razradi i pretvori je u sjajan plan.

Da je bio u vojsci, bio bi general. Međutim, i najvišim oficirima su potrebni vojnici koji bi sledili njihovu strategiju. I otuda Majron.

Mogao je za partnera odabrati bilo kog muškarca u ćuzi. Od Majrona je većina zazirala, čak i najokoreliji kriminalci. Klonili su ga se. Međutim,

Karlove liderske sposobnosti privlačile su ljude poput magneta. To mu je omogućilo veliki uticaj među populacijom zatvorenika. To, i prirodna harizma. Mogao je bilo kog robijaša unaprediti u svog partnera, i svi su oni bili pametniji i opakiji od Majrona jer, uprkos svojim nasilnim sklonostima, Majron je imao nežnu narav. Međutim, bilo ko pametniji od Majrona bi takođe Karlu mogao praviti probleme.

Nije mu bio potreban neko ko bi imao svoje mišljenje i usput mu zvocao. Neslaganje ometa koncentraciju, a ometena koncentracija vodi u katastrofu, tačnije, dovodi do hvatanja. Za ovaj plan bekstva trebao mu je samo dodatni par očiju i ušiju, neko ko zna da puca i ko se ne plaši da to i uradi ako je potrebno. Majron Hats se uklapao. Majron nije morao da bude lukav. Karl je bio lukav za obojicu.

Osim toga, Sesil će ga već dovoljno grditi. Sesil je *previše* razmišljao. Previše je sve prokletu analizirao. I dok je odmeravao šanse, propuštao bi prilike. Kao na onoj smešnoj razglednici koju je Karl jednom prilikom video, na kojoj je neki muškarac prislonio foto-aparat na lice kako bi slikao Ajfelov toranj dok je pored njega prolazila neka gola Francuskinja – takav je bio Sesil.

Međutim, Karl nije želeo da sad razmišlja o svom starijem bratu. O Sesilu će razmišljati kasnije, kada ostane sam.

Naslanjajući se leđima na žičanu ogradu, pogledom je prelazio preko dvorišta za trening. Stalno je bio na oprezu. Nakon dvadeset godina zatočeništva, naučio je da uvek bude na oprezu kako bi uočio prve naznake neprijateljstva, bilo ono očekivano ili ne. Uživao je dosta veliki uticaj i imao širok krug prijatelja, ali nisu ga baš svi voleli.

S druge strane dvorišta jedna banda crnaca dizala je tegove i napinjala svoje lepo izvajane mišiće, streljajući ga otvoreno neprijateljskim pogledima, ni zbog čega drugog do činjenice da nije jedan od njih. Ljudi su brujali o rivalskim bandama, uličnim ratovima, osvetama. Urnebesno. Dok ne provedeš neko vreme u zatvoru, pojma nemaš o bandama. Zatvorska populacija predstavlja najpodeljeniju, najpolarizovaniju segregaciju u univerzumu.

Ulazio je u razmirice sa crnačkim zatvorenicima, što je dovodilo do razmene uvreda, što je s vremenom vodilo do tuča, i što bi na kraju rezultiralo disciplinskim merama.

Međutim, ni danas ni u bliskoj budućnosti, neće zapodevati svađu ni sa kim. Do dana u kome će on i Majron doći na red da rade na izgradnji puta, Karl Herbold će biti uzoran zatvorenik. Reč je o nekom novom programu koji je sastavni deo zatvorske reforme, a koji je osmišljen kako bi se zatvorenici ponovo osećali kao korisni članovi društva. Njega je bolelo dupe za društvene implikacije. Zanimalo ga je jedino kako to utiče na njega. Kada dođe red na njega da napusti te zidine i radi izvan njih, uhvatiće prvi autobus.

Dakle, držao se po strani i ničim nije privlačio pažnju budala na sebe. Nema kršenja pravila, nema tuča, nema čak ni lošeg stava. Ako bi čuo prigušenu uvredu na svoj račun, ignorisao bi je. Ono što mu se nije sviđalo, pravio se da ne vidi. Pre nekoliko dana, morao je da stoji i posmatra Majrona kako puši nekom tipu. Taj drugi zatvorenik, belučko đubre koje je ubilo svoju ženu i u zatvoru ležalo već dve godine, podmitio je Majrona, pa mu je Majron udovoljio.

Agresivniji zatvorenici često su pokušavali da iskoriste mentalno zaostalost Majrona. Karl bi se obično umešao. Međutim, s obzirom na to da je bekstvo bilo tako blizu, konfrontacija nije bila vredna rizika. Osim toga, Majronu to nije previše smetalo. U zamenu za pušenje, dobio je živog miša, koga je kasnije rasporio dugim noktom svog malog prsta.

„Zapamti šta sam ti rekao, Majrone“, rekao mu je Karl, shvatajući da vreme za rekreaciju ubrzo ističe, tako da do kraja dana neće imati previše privatnosti. „Kada dođe red na nas da radimo na izgradnji puta, ne sme da izgleda kao da si uzbuđen zbog toga.“

„U redu“, rekao je Majron, dok mu je pažnju odvlačila raskrvavljena zanoktica na palcu.

„Možda bi čak bilo dobro da izgledamo iznervirano što to moramo da radimo. Misliš da bi to mogao? Da izgledaš iznervirano?“

„Naravno, Karle.“ Žvakao je odgrizenu zanokticu s istom strašću kao i čokoladicu.

„Jer, ako pomisle da smo nestrpljivi da krenemo, onda...“

Nije to uopšte očekivao. Udarac ga je bukvalno oborio sa klupe na kojoj je sedeo. U jednom trenutku je posmatrao Majronov opušten osmeh umazan čokoladicom. U sledećem je ležao na boku na zemlji zamagljenog pogleda i s bolom u bubrezima, dok mu je u ušima zujalo.

Zaboravio je na rešenost da ne izaziva nevolje niti se upušta u njih. Kontrolu je preuzeo instinkt za preživljavanjem. Okrenuo se na leđa, podigao nogu i udario napadača u međunožje. Crnački dizač tegova, koji se očigledno oslanjao samo na mišiće, ali ne i na umešnost borbe, nije predvideo kontranapad. Pao je na kolena, držeći se za testise i zavijajući. Naravno da su ostali crnci krenuli u odmazdu nameravajući da okruže Karla i izudaraju ga pesnicama.

Budale su se zatrčale, mašući svojim palicama. Ostali zatvorenici su pokušavali da spreče tuču, a neki su i navijali za nju. Tuča je brzo obustavljena. Nakon što je ponovo uspostavljen red, ustanovljeno je da je šteta minimalna. Samo dva zatvorenika su zbog povreda upućena u ambulantu.

Jedan od njih bio je Karl Herbold.

POGLAVLJE 2

„Mislim da je bilo baš lepo.“

Začuvši komentar svoje žene, Ezi Hardž je prezrivo frknuo. „Meso je bilo žilavije od bilo kog koje sam ikad pokušao da pojedem, a klima je radila tek polovično. Mislio sam da ću se istopiti u onom crnom odelu.“

„Pa, tebi se večera ne bi svidela, kakva god da je bila. Bio si rešen da ti ništa ne bude po volji.“

Ezi je u braku s Korom bio dve godine duže nego što je bio u službi šerifa okruga Bluer – pedeset dve godine. Prvi put ju je video na hrišćanskom skupu pod šatorom, na koji je iz zabave došao s grupom prijatelja. Skoro kao da je prkosila vatri iz pakla o kojoj se propovedalo, Kora je nosila drsku crvenu mašnu u kosi, a imala je i ruž za usne u istoj boji. Tokom pevanja himni, pogled joj je skliznuo sa notne sveske i odlutao ka Eziju, koji je buljio u nju s neskrivenim interesovanjem i radoznalošću. Svetlo u njenim očima nije predstavljalo odraz religiozne vere, već vragolastog nestašluka. Namignula mu je.

Zadržala je drskost svih ovih godina, i njemu se to sviđalo.

„Ljudi iz našeg okruga su se pomučili i istrošili kako bi organizovali večeru u tvoju čast. Mogao bi makar da pokažeš nešto malo zahvalnosti.“ Skinula je kućnu haljinu i pridružila mu se u krevetu. „Kad bi neko organizovao večeru u moju čast, mislim da bih se potrudila da zbog toga osetim zahvalnost.“

„Nisam zahtevao počasnu večeru. Osećao sam se kao prokleta budala.“

„Nisi ti ljut zbog večere. Ljut si što moraš da se penzionišeš.“

Kora je retko okolišala. I večeras je to bio slučaj. Ezi se pokunjo i prevukao pokrivač preko njih.

„Nemoj uopšte da misliš da se ja radujem tvojoj penziji“, rekla je, protresajući jastuk bez ikakve potrebe. „Misliš da ja želim da se po ceo dan vrzmaš po kući, da se duriš i ometaš me u poslovima? Ne, gospodine.“

„Da li bi ti bilo draže da me je jednu noć ubio neki bandit koji je upokojio preveliki broj Teksašana? Da li te onda ne bi bolela glava jer nisam tu?“

Kora je kiptela od besa. „Celo veče pokušavaš da me isprovociraš, i sad si konačno uspeo. Ezra Hardže, takve priče me izluđuju.“

Povukla je mali lanac na lampi koja je stajala na noćnom stočiću i soba je utonula u mrak. Okrenula se na bok, okrećući mu leđa. Obično bi u krevetu ležali licem u lice.

Dobro ga je poznavala. On *jeste* namerno rekao nešto što je znao da će je rasrditi. Ironija je u tome što se on, tokom svog radnog staža šerifa, svakodnevno molio da ga ne ubiju kako Kora ne bi morala da se suoči sa krvavim lešom.

Međutim, u praktičnom smislu, trebalo je da umre na dužnosti. To bi bilo čistije, bolje, jednostavnije za sve. Lideri njihove zajednice bi bili pošteđeni neprijatnosti *sugestije* da se ne kandiduje ponovo za šerifa. Uštedeli bi trošak večerašnje proslave u Mesnoj zajednici, ili bi bar taj novac korisnije upotrebili. Da je već preminuo, ne bi morao da se suoči s budućnošću u kojoj će se osećati beskorisno koliko i zimske čizme u Sahari.

Napunio je sedamdeset dve godine, živi sedamdeset treću. Svi zglobovi su mu bolni od artritisa. Ili se bar tako oseća. A verovatno više nije ni toliko mentalno brz kao što je nekad bio. On nije primetio bilo kakvo

pogoršanje tog tipa, ali drugi ljudi verovatno jesu i verovatno su se iza leđa smejali njegovoj nastupajućoj senilnosti.

Najviše ga je bolelo to što je znao da su svi oni u pravu. Star je i oronuo, i ne bi trebalo da vodi kancelariju policije. U redu, to mu je jasno. Iako mu se to ne sviđa, niti to želi, može da se složi s penzionisanjem jer će ljudima u njegovom okrugu bolje služiti neko mlađi.

Samo nije prokletio želeo da ga nateraju da se povuče pre nego što obavi posao. A posao će biti obavljen tek kada bude saznao šta se desilo Peta Makorkl.

Dvadeset dve godine ta devojka spava između njega i Kore. U metaforičkom smislu, naravno. Osetivši krivicu zbog toga, naročito u svetlu njihove svađe, okrenuo se na bok i stavio ruku na Korin kuk. Nežno ga je potapšao. „Kora?“

„Zaboravi“, progundala je. „Suviše sam ljuta.“

Kada je nekoliko sati kasnije Ezi ušao u šerifovu kancelariju, dispečer koji je bio na dužnosti lenjo je podigao uspavanu glavu, a potom ustao sa stolice. „Hej, Ezi, šta, kog đavola, tražiš ovde?“

„Izvini što sam ti prekinuo dremku, Frenk. Ne obraćaj pažnju na mene. Moram da raščistim neku papirologiju.“

Zamenik šerifa bacio je pogled na veliki zidni sat. „Ovako rano?“

„Nisam mogao da spavam. Sad, kad sam zvanično prestao s radom, mislio sam da bi bilo dobro da raščistim svoje stvari. Šerif Foster će želeti već sutra da se useli.“

„Pretpostavljam. Šta misliš o njemu?“

„On je dobar čovek. Biće dobar šerif“, iskreno je odgovorio Ezi.

„Možda, ali on nije Ezi Hardž.“

„Hvala ti za to.“

„Izvini što sinoć nisam mogao da dođem na banket. Kako je bilo?“

„Ništa nisi propustio. Nikad mi u životu nije bilo dosadnije.“ Ezi je ušao u svoju ličnu kancelariju i upalio svetlo, verovatno poslednji put. „Nikad u životu nisam slušao tako mnogo govora. Kako je moguće da, čim nekom dodaš mikrofona, on automatski ne zna da stane?“

„Ljudi su imali mnogo toga da kažu o živoj legendi.“

Ezra je zarežao. „Više ti nisam šef, Frenk, ali ću te udariti ako budeš nastavio tako da pričaš. Imaš li još jednu šolju kafe? Bio bih ti zahvalan.“

„Odmah stiže.“

Pošto nije bio u stanju da spava nakon emotivno iscrpljujuće večeri, a da se ne pominje i Korino odbijanje, ustao je, obukao se i išunjavao iz kuće. Kora je imala radar poput slepog miša i opažala je bilo kakve zvuke i pokrete koje bi napravio. Nije želeo da se s njom raspravlja o tome da je glupo što se u ranu zoru iskrađa kako bi obavio posao za koji mu je okrug dao rok od nedelju dana.

Međutim, pošto su ga penzionisali, razmišljao je da oni verovatno ne žele da im se on muva po kancelariji, bez obzira na to koliko su ga uveravali da će uvek biti dobrodošao u kancelariji šerifa okruga Bluer. Poslednje što je želeo bilo je da ga smatraju dosadnjakovićem, ili da se pretvori u patetičnog starca koji se grčevito drži slavnih dana i ne može da prihvati činjenicu da više nije ni potreban ni poželjan.

Nije želeo ni da redovno sažaljeva sebe, ali ovde se baš o tome radi, zar ne?

Zahvalio je zameniku šerifa nakon što mu je na radni sto spustio šolju kafe koja se pušila. „Frenk, molim te, zatvori vrata za sobom. Ne želim da ti smetam.“

„Uopšte mi ne smetaš. Noćas je bilo mirno.“

Frenk je ipak zatvorio vrata. Ezi nije brinuo da će smetati dispečeru. Prosto nije želeo da ćaska dok obavlja svoj posao. Zvanična dokumenta su, naravno, bila javno dostupna, slala su se gradskoj policiji, Ministarstvu unutrašnjih poslova Teksasa, Teksaskim rendžerima i svim drugim agencijama organa reda s kojima je njegova kancelarija sarađivala i obavljala zajedničke istrage.

Međutim, fascikle u Ezijevoj kancelariji sadržale su njegove lične beleške – spiskove pitanja koja su se postavljala osumnjičenima, vreme, datume i imena osoba povezanih s nekim slučajem, informacije dobijene od pouzdanih doušnika ili svedoka koji su želeli da ostanu anonimni. Te beleške su uglavnom bile ispisane njegovim sopstvenim rukopisom, uz korišćenje skraćenica koje je osmislio i koje je samo on mogao da protumačiti, a koje je obično zapisivao olovkom na bilo kom parčetu papira koji mu je u tom trenutku bio dostupan. Ezi ih je smatrao ličnim koliko

i dnevnik. Te fascikle s ličnim beleškama dokumentovale su njegovu karijeru mnogo bolje od onih prokletih ušeceranih govora koje je morao da istrpi sinoć u Mesnoj zajednici.

Otpio je gutljaj kafe, povukao stolicu do metalne komode i izvukao donju fioku. Beleške su manje-više bile razvrstane po godinama. Uzeo je nekoliko iz najranijih godina, prelistao ih, zaključio da nisu vredne čuvanja i bacio ih u ružnu ulubljenu braon metalnu korpu za smeće koja je u kancelariji bila koliko i on.

Beleške je raščišćavao metodično i efikasno, ali je neumoljivo grabio ka onima iz 1976. godine. U trenutku u kome je stigao do beležaka iz te godine, kafa mu se ukiselila u želucu, pa je počeo da podriguje.

Jedan registrator se razlikovao od ostalih uglavnom zato što je bio veći i što je češće otvaran. U njemu se nalazilo nekoliko fascikli koje su bile vezane gumicom za kosu. Ivice fascikli su bile umrljane, iskrzane i uvijene, jer su tako mnogo puta otvarane i prelistavane, dok je Ezi iznova čitao njihov sadržaj, pa prosipao hranu i piće po njima, vraćajući ih potom među manje važne registratore, samo da bi onda opet bile izvučene i provučene kroz isti ciklus.

Skinuo je gumicu sa fascikli i stavio je na svoj debeli ručni zglob. Nosio je bakarnu narukvicu jer mu je Kora rekla da je bakar dobar za artritis, ali po njemu to niste mogli zaključiti.

Stavljajući fascikle na svoj radni sto, otpio je gutljaj sveže pripremljene kafe koju mu je zamenik šerifa dosuo u šolju a da ga Ezi nije ni pogledao, a potom je otvorio gornju fasciklu. Na vrhu se nalazila stranica iz srednjoškolskog godišnjaka. Ezi se seća dana u kome ju je iscepao kako bi je koristio u slučaju. Deo godišnjaka posvećen starijim učenicima, treći red, druga slika s leve strane. Patriša Džojš Makorkl.

Gledala je pravo u kameru s izrazom lica koji je govorio da zna neku tajnu koju bi fotograf voleo da zna. Ispod slike su bile nabrojane aktivnosti kojima se bavila: hor, klub za španski jezik i domaćinstvo. Njen savet mlađim učenicima: „Zabava, zabava, zabava i luda zabava.“

Slike učenika u uniformi i sa kapom retko su dobre, ali Petsina je bila potpuno neprivlačna, uglavnom zato što ona i nije bila lepa. Oči su joj bile male, nos širok i pljosnat, usne tanke, a bradu jedva da je i imala.

Međutim, nedostatak lepote je nije sprečio da postane popularna. Eziju nije trebalo dugo da otkrije da je Petsi Makorkl te godine imala više ljubavnih sastanaka nego bilo koja druga devojka iz viših razreda, uključujući i devojkicu koja je na maturskom balu proglašena za princezu, kao i lepoticu iz razreda.

Jer, kako mu je to, mucajući od nelagode, rekao jedan njen drug iz razreda – koji je sad posedovao i vodio benzinsku stanicu u Ulici Krokot: „Petsi je svima davala, šerife Hardže. Znae na šta mislim?“

Ezi je znao. Čak i dok je on išao u srednju školu, postojale su devojke koje su svima davale, i svi dečaci su znali ko su one.

Petsina loša reputacija mu ipak nije olakšala to što je tog vrelog avgustovskog jutra morao da ode do njenog doma i saopšti vesti koje nijedan roditelj ne želi da čuje.

Makorkl je vodio kancelariju državne uprave u centru grada. Ezi ga je ovlaš poznao, ali nisu bili bliski poznanici. Makorkl ga je presreo i pre nego što je stigao do verande. Otvorio je mrežasta vrata i prvo što je rekao bilo je: „Šta je uradila, šerife?“

Ezi je upitao da li bi mogao da uđe unutra. Dok su prolazili kroz uredne prostorije na putu ka kuhinji, u kojoj je Makorkl već pripremao kafu, rekao je šerifu da je njegova ćerka u poslednje vreme potpuno poludela.

„Ne znamo šta da radimo s njom. Izlupala je kola prebrzom i nesmotrenom vožnjom. Svake noći ostaje napolju dugo, pije dok se ne napije, a potom svako jutro povraća. Puši cigarete i plašim se da saznam šta sve još. Krši sva naša pravila i to ne krije. Kada negde izađe, neće ni meni ni svojoj majci da kaže s kim je, ali čujem da se spetljala s onom braćom Herbold. Kada sam je pitao zašto se druži s takvim delinkventima, rekla mi je da proketo gledam svoja posla. Tim rečima. Rekla mi je kako može da se zabavlja s kim god proketo želi, i da to podrazumeva i oženjene muškarce, ako tako odluči. S obzirom na to kako se ponaša, šerife Hardže, ni to me ne bi iznenadilo.“

Dodao je šerifu šolju sveže kafe. „Pretpostavljam da je bilo samo pitanje vremena kada će prekršiti zakon. Pošto sinoć nije došla kući, manje-više sam vas očekivao. Šta je uradila?“ ponovio je.

„Da li je tu i gospođa Makorkl?“

„Na spratu je. Još spava.“

Ezi je klimnuo glavom, spustio pogled na vrh svojih crnih službenih čizama, podigao ga uz bele, nabrane zavese na kuhinjskom prozoru, prešao njime preko riđe mačke koja se protezala odupirući se o nogu stola, pa spustio svoju šolju na njega. „Vaša devojka je jutros pronađena mrtva, gospodine Makorkl.“

Mrzeo je taj deo posla. Hvala bogu da tu vrstu dužnosti nije morao često da obavlja, jer bi se inače opredelio za neki drugi posao. Bilo je proketo teško pogledati u oči nekog koga ste upravo obavestili da im se član porodice ne vraća kući. Međutim, bilo je dvostruko teže to učiniti tren nakon što je taj neko loše govorio o pokojnici.

Svi mišići na njegovom licu su se oklembesili kao da su odvojeni od koske. Nakon tog dana, Makorkl više nikad nije izgledao isto. Ljudi u gradu komentarisali su tu promenu. A Ezi je znao u kom se tačno trenutku desila ta transformacija.

„Saobraćajna nesreća?“, šištao je.

Ezi je pozeleo da je to slučaj. Tužno je odmahnuo glavom. „Ne, gospodine. Ona je, ovaj, pronađena rano jutros u šumi, pored reke.“

„Šerife Hardže?“

Okrenuo se i u dovratku kuhinje ugledao gospođu Makorkl u tankoj letnjoj kućnoj haljini prošaranom belim radama. Kosa joj je bila u vikle-
rima, a oči otečene od spavanja.

„Šerife Hardže? Izvinite, Ezi?“

Ezi je pogledao ka vratima kancelarije i trepnuo kako bi izoštrio pogled na zamenika šerifa. Zaboravio je gde se nalazi. U mislima se vratio dvadeset dve godine u prošlost. Nalazio se u kuhinji Makorklovih i začuo kako njegovo ime upitno doziva gospođa Makorkl, a ne Frenk – i to uz strepnju u glasu. Ezi je protrljao krmeljave oči. „Oh, da, Frenk. Šta je bilo?“

„Mrsko mi je da vas prekidam, ali Kora zove telefonom, želi da zna da li ste ovde.“ Namignuo je. „Jeste li?“

„Da. Hvala, Frenk.“

Čim je rekao *halo*, Kora je osula paljbu. „Nema smisla da se iskradaš dok spavam i ne kažeš mi gde ideš.“

„Ostavio sam ti poruku.“

„Napisao si da ideš na posao. A pošto si se sinoć zvanično penzionisao, nisam mogla da pogodim gde si trenutno zaposlen.“

Osmehnuo se, razmišljajući o tome kako ona izgleda u tom trenutku. Mogao je da je zamisli kako ispravlja svoje telo od celih sto pedeset pet centimetara poput šipke dok ruke drži na kukovima i seva očima. To je kliše, ali joj pristaje: Kora je bila lepša kad je ljuta. „Razmišljao sam da te izvedem na doručak, ali pošto si tako loše raspoložena, možda ću pozvati neku drugu curu.“

„Kao da bi te bilo koja druga cura trpela.“ Zaćutala je, uzdišući, pa dodala: „Biću spremna za deset minuta. Nemoj da te čekam.“

Pospremio je kancelariju pre nego što ju je napustio, i smestio ono što je sačuvao u kutije koje mu je okrug brižljivo obezbedio. Frenk mu je pomogao da ih odnese do kola. Nakon što su utovarene u prtljažnik, rukovali su se. „Vidimo se, Ezi.“

„Čuvaj se, Frenk.“

Tek nakon što se dispečer vratio u kancelariju, Ezi je stavio registrator slučaja Makorkl na vrh. Neće prazniti prtljažnik dok je Kora u blizini. Ukoliko bi ona videla taj registrator, znala bi da je to razlog zbog koga je ustao usred noći i da se time bavio poslednjih nekoliko sati. I onda bi se stvarno naljutila.

POGLAVLJE 3

Karl je prošaputao Majronu: „Sutra, zapamti.“

„Naravno, Karle. Znam.“

„Dakle, nemoj da uradiš ništa što bi te moglo omesti da se ukrcaš u kombi za radnike na izgradnji auto-puta.“

„Neću, Karle.“

Glup kô noć, pomislio je Karl dok je zurio u moždanu pustinju iza Majronovih bistrih očiju.

Mada nije potpuno fer dovoditi u pitanje Majronovo ponašanje kad je on sam umalo upropastio njihov plan. On je samo pokušao da se zaštiti

od gadnog premlaćivanja. Međutim, kad bi mogao da vrati vreme, ne bi se branio.

Nakon što ga je onaj crnja napao, potpuno je poludeo od besa. Bila su potrebna četiri muškarca da ga odvuču u ambulantu i vežu za krevet. Čak je i tad uspeo da odgrize parče mesa s podlaktice medicinskog tehničara. Nisu mogli da mu daju sedativ jer mu još nisu pregledali glavu kako bi ustanovili težinu povrede.

Ne mareći za groznu glavobolju, ostatak dana i celu noć je urlao. Zavijao je poput zloslutnog duha, psovao boga i đavola i crnje koji su ga možda koštali jedine šanse da pobjegne.

Razmišljajući sad o tome, shvatio je da je trebalo da ostane da leži na zemlji i dozvoli dizaču tegova da nastavi da ga udara dok ne dođu snagatori i odvoje ga od njega. Koliko bi povreda pretrpeo za samo još nekoliko sekundi?

Dobio je dijagnozu blagog potresa mozga. Povraćao je nekoliko puta. Vid mu je bio donekle zamućen, ali se potpuno povratio do kraja narednog dana. Imao je glavobolju koju nije mogao da otkloni nijedan lek; konačno je prestala. Bubrež mu je otekao i bolelo ga, ali je lekar rekao da mu nije naneta nikakva tajna šteta.

Nekoliko dana se loše osećao, ali je bio zahvalan za te povrede. One su upravniku zatvora predstavljale dokaz da je on oštećena strana i da je samo pokušavao da se zaštiti tako što je drugog zatvorenika udario u genitalije.

Karl je bio jako zadovoljan činjenicom da je iz ambulante izašao u jednom komadu, na sopstvenim nogama, dok su crnji jaja još bila otečena. Njihova groteskna veličina predstavljala je izvor zabave za sve u ambulanti. Zaboli su mu cevku u kurac preko koje je pišao, što je takođe izazivalo raznorazna ismevanja. Plakao je od bola kao beba kad god bi se pomerio.

Dakle, dugoročno i nije loše ispalo. Lekar je presudio da je sposoban da se vrati radnim zadacima, što znači da je mogao da ide i na poslove izgradnje puta. Pošto se tad provukao kroz iglene uši, više nije rizikovao da bude diskvalifikovan za taj poseban posao.

Otkad je napustio ambulantu, držao se podalje od ostatka zatvorske populacije, izuzev Majrona. Nije pokretao razgovor ni sa kim. Nije popreko posmatrao bilo koga, naročito ne crnce. Bila mu je prokleta mrska

pomisao da ode a da ne ubije nekog od njih radi osвете za sve patnje kroz koje je zbog njih tokom godina prošao, ali, generalno gledano, to prosto nije bilo vredno toga. Možda bi nakratko osetio zadovoljstvo da im pusti krv, ali bi on tad potpuno ugasio. Nikad više belog dana ne bi video. A imao je silnu želju da vidi koliko je sunce u Meksiku stvarno žestoko, kao i da okusi sva egzotična zadovoljstva koja ta zemlja ima da ponudi.

Ali prvo mora da izađe odavde.

Danas se na spisku pojavilo njegovo i Majronovo ime. Sutra je taj dan. Dugo ga je čekao. Planirao. Za nekoliko sati će biti slobodan čovek. Ako sve bude išlo po planu. Mnogo toga bi moglo poći naopako. Zato je u stomaku osećao tako veliku nervozu da je jedva uspeo da pojede viršle s pasuljem i kiselim kupusom koji su posluženi za večeru.

Međutim, ipak je to pojeo, kako ne bi privukao pažnju i sumnju pandura. „Majrone, pre nego što večeras zaspiš, možda bi bilo dobro da u glavi prodeš ceo plan.“

Puna kašika kiselog kupusa nestala je u Majronovim ustima. „Kakav plan, Karle?“

„Isuse“, promrmljao je Karl. Nema tu nade. Koliko puta su već prošli kroz to? Ukoliko idiot nešto zasere, zadaviće ga golim rukama. Rezignirano je duboko udahnuo vazduh i rekao: „Nema veze, Majrone. Sutra se samo zalepi za mene kao muva za govno, važi?“

„Važi, Karle.“

„Kad ti kažem da nešto uradiš, želim da to uradiš, jasno?“

„Važi.“

„Bez svađe, rasprave, samo da uradiš, važi?“

„Važi.“

Majrone, gurni kurac u mašinu za mlevenje mesa, važi? Važi, Karle.

Dok je bio na ivici da počne da vrišti od frustracije, Karl je podsetio sebe da mu Majron treba i da želi baš takvu vrstu slepe poslušnosti. On je bio vođa, lider, alfa mužjak. On je bio zanosan, zgodan, pametan ženskaroš, pastuv i strateg. U ovakvoj operaciji ne može postojati više od jednog šefa. A potrebne su i mule.

Tako da je, u stvari, bolje što je Majron glup i apsolutno poslušan. Jer, kad mu Karl bude rekao da nešto uradi – kao, na primer, da prereže grkljan čuvaru – Majron će to i uraditi.

Majron je bez stida i srama Karlu pričao priče iz svog detinjstva. Mladi Majron Hats bio je jedan izopačeni kreten. Bio je poput gradske brigade za istrebljivanje kućnih ljubimaca i malih životinja u svom komšiluku i okolini pre nego što su ga pripadnici reda i zakona konačno uhvatili i poslali na psihijatrijsko veštačenje. Članovi njegove porodice slali su peticije državnim vlastima sve dok ga konačno nisu pustili iz glavne bolnice. Međutim, vrlo brzo su zbog toga zažalili.

Majron je hladnokrvno pričao o njihovim ubistvima. „Bakina glava je samo klonula i perika je spala s nje. Pala je u činiu s moćom.“

Majron je naročito voleo da priča taj deo, jer je baka povremeno koristila Majronovu glavu kao kalup za periku dok je na nju stavljala viklere. Ostatak članova porodice se uvek histerično smejao kad god bi video visokog štrkljavog Majrona sa bakinom sedom perikom sa sunđerastim roze viklerima.

Njegova glava je služila i kao džak za udaranje kad god bi se njegov matori napio i poludeo. Jedno naročito gadno pijanstvo rezultiralo je Majronovom retardacijom. Njegov tata je nekoliko puta olupao glavu svog dvogodišnjaka o sobni radijator. Bilo je leto i radijator je bio hladan, ali je šteta svejedno naneta.

Od tog dana Majron je postao laka meta za verbalna i fizička zlostavljanja. U školi je ismevan i siledžije su ga rutinski maltretirale. Međutim, njegova porodica – tata, mama, sestra i baka – mučili su ga i ponižavali radi sopstvene zabave.

Kad je te večeri došao za trpezarijski sto sa sekirom i sačmaricom, nisu se smejali.

Napravio je potpuni pokolj u porodičnoj kući. Čudno je što zbog jednog takvog ubistva nije proglašen mentalno neuračunljivim i poslat u neku psihijatrijsku bolnicu radi analize i lečenja. Verovatno je neka aždaja od tužioca tvrdila da je Majron imao dovoljno pameti da dođe do kuće i da će, ukoliko ga ne osude na zatvorsku kaznu u maksimalno obezbeđenom zatvoru, već pošalju u bolnicu, država rizikovati da ga neki psihijatar mekog srca s vremenom proglasi „izlečenim“ i pusti među nevin narod. I on stvarno nije osećao grižu savesti zbog ubistava. Bez obzira na to da li se radi o bubama, životinjama ili ljudima. Karl je posmatrao kako Majron satima muči mala živa bića pre nego što bi ih ubio.

Oh, da, Majron je potreban Karlu. Moglo bi se reći da je on iskorišćavao Majrona podjednako nemilosrdno kao i siledžije u školi. Međutim, kao i u slučaju svih drugih griža savesti, Karl je ignorisao i tu.

Iznenada osetivši naklonost za muškarca koji ga očigledno idealizuje, Karl se nadvio nad sto i osmehnulo svom saučesniku. „Da li sam ti rekao koje dve stvari ću uraditi nakon što se izbavim oдавде, Majrone?“

„Pronaći ćeš neku slatku, meksičku ribu.“

Karl se nasmejao. „Toga se sećaš, Majrone, zar ne?“

„Da, toga se sećam.“ Majron mu se nasmešio dok su mu usta bila puna pasulja s viršlama.

„To, i šta još?“, pitao ga je Karl. „Šta ću još uraditi?“

Majron je pogurao hranu niz grlo teškim, glasnim gutljajem. „Ubićeš kretene koji su te poslali u zatvor.“

POGLAVLJE 4

Džek Sojer je iskočio iz svog kamioneta. „Treba li ti pomoć?“

Dok je koračao šljunkovitim prilazom kući, podizao je prašinu koja je potom padala na njegove izlizane čizme od zmijske kože, čizme koje je pre više od decenije ručno izradio jedan meksički sedlar. Taj starac je voleo da pije tekilu, pa je Džekova leva čizma bila centimetar duža od desne. Nikad od njega nije tražio da to ispravi. Umesto toga, noga mu se navikla na tu nesavršenost.

Dečak kome je postavio pitanje bio je naročito zainteresovan za njegove čizme dok je s neskrivenom radoznalošću i jezikom zarivenim u obraz posmatrao Džeka kako se približava. Džek nije imao iskustva s decom, ali je procenio da dečak ima oko pet godina. Gurnuo je majčinu butinu kako bi joj privukao pažnju, ali mu je ona sklonila ruku i dalje zadržavajući glavu i ramena ispod haube svog automobila dok je pokušavala motor koji ju je očigledno mučio.

Dečak je krenuo ka njemu. Sreli su se otprilike na pola puta između Džekovog kamioneta i pokvarenih kola. Dete je zabacilo glavu unazad